

Rudus oy, Mäntymäki, Nurmijärvi, lausunto korkeimmalle hallinto-oikeudelle (KHO)

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 14.04.2026 § 53
455/11.02.00/2025

Valmistelijat Sorsa Sirpa, Heiska Helmi, Ikonen Ekaterina, etunimi.sukunimi@tuusula.fi;

Lausuntopyyntö

Korkein hallinto-oikeus (myöhemmin lyhennettynä KHO) pyytää 11.3.2026. saapuneella kirjeellä Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausuntoa valituksista, joka koskevat Vaasan hallinto-oikeuden 29.8.2025 antamaa päätöstä 1050/2025. Asiaa koskevat korkeimman hallinto-oikeuden diaarinumerot ovat 2877/03.04.04.04.23/2025; 2892/03.04.04.04.23/2025 ja 2900/03.04.04.04.23/2025. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on pyytänyt lisää aikaa lausunnon jättämiseen 21.4.2026 saakka. Lausunto pyydetään toimittamaan sähköpostin liitetiedostona osoitteeseen korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi tai valtioneuvoston suojatun sähköpostipalvelun kautta: <https://turvaviesti.om.fi/>.

Taustaa

Etelä-Suomen aluehallintovirasto (ESAVI) on 15.1.2024 myöntänyt Rudus Oy:lle määräaikaisen 15.1.2044 asti voimassa olevan maa-ainelain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisen yhteisluvan nro 10/2024 Mäntymäen tuotantoalueen toiminnan olennaiselle muutokselle. Lupa koskee kiinteistöllä 543-410-2-94 sijaitsevan tuotantoalueen seuraavia toimintoja:

- maa-ainestenotto, louhinta ja murskaus nykyisillä ja hakemuksen mukaisilla louhinta-alueilla
- ylijäämälouheen vastaanotto, murskaus ja varastointi
- betoni- ja tiilijätteen sekä ylijäämämaiden (ml. jätteellinen maa-aines), vastaanotto, käsittely ja kierrätys
- ylijäämämaiden sijoitus (maankaatopaikkatoiminta)

ESAVI:n myöntämään yhteislupaan sisältyy 45 lupamääräystä, joista muutosta haettiin lupamääräyksiin 1, 3-6, 9, 12, 15-29, 31-39 ja 45 Vaasan hallinto-oikeudelta. Lupamääräykset koskivat mm. toiminta-aikoja, maa-ainesten ottoa, louhintaa ja murskausta, jätteiden vastaanottoa, käsittelyä ja varastointia ja maankaatopaikkatoimintaa, päästöjen tarkkailua ja seurantaa sekä jätevuokan suuruutta.

Valituksenalainen Vaasan hallinto-oikeuden päätös

Vaasan hallinto-oikeus piti pääosin Etelä-Suomen aluehallintoviraston yhteislupapäätöksen nro 10/2024 voimassa hyläten enemmälti valitukset, mutta muuttaen aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksiä 1, 22, 24, 27, 28, 34 ja 35. Niissä kuormauksen ja kuljettamisen louhinta-aikoja on muutettu uudella louhittavalla kuuden hehtaarin alueella. Ylijäämälouheen yöaikainen vastaanotto on sidottu poikkeustilanteisiin ja rajoitettu vuotuista määrää sekä kesäaikaista yöaikaista louheen vastaanottoa. Pintavesien laadun tarkkailua on muutettu. Melun raja-arvoa koskevaa lupamääräystä on muutettu lisäämällä tarkkailuun ylijäämälouheen aiheuttama melun raja-arvo lähimpien asuntojen piha-alueille. Pölyhaittojen torjumiseksi hallinto-oikeus on lisännyt lupamääräykseen keskeyttämisvelvoitteen poikkeuksellisten ilmasto-olosuhteiden perusteella. Lisäksi on tarkennettu

tai muutettu melun ja pölyn mittauksiin liittyviä asioita kuten mittauspisteiden sijaintia (M1) ja mittausten pituutta yms.

Valituksenalainen Vaasan hallinto-oikeuden päätös on lautakunnan esityslistan oheismateriaalina.

Valitukset korkeimmalle hallinto-oikeudelle

Vaasan hallinto-oikeuden 29.8.2025 antamasta päätöksestä 1050/2025 ovat valittaneet luvan haltija, yhteisvalituksella 29 henkilöä ja Nurmijärven kunta. Päätökseen haetaan muutosta hakemalla valituslupaa korkeimmalta oikeudelta. Valitukset ovat lautakunnan esityslistan oheismateriaalina.

Valituksessa 1 Rudus Oy on hakenut korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituslupaa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:ssä tarkoitetun oikeuskäytännön yhtenäisyyden turvaamiseksi sekä muun painavan syyn perusteella. Hakija pyytää, että korkein hallinto-oikeus kumoaa aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksen 45 ensimmäisen kappaleen ja palauttaa asian vakuuden määrää koskevilta osin aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Rudus Oy vaatii lisäksi, että hallinto-oikeuden päätös kumotaan siltä osin kuin siinä on muutettu lupamääräyksen 1 mukaisia ylijäämälouheen vastaanoton toiminta-aikoja. Hakija esittää, että aluehallintoviraston alkuperäiset toiminta-ajat saatetaan voimaan. Hakijan mukaan vastaanotto tulee sallia maanantaista perjantaihin klo 6.00-22.00 ja lauantaisin klo 7.00-18.00 sekä yöaikaan tiistaista perjantaihin klo 22.00-6.00 ja perjantain ja lauantain välisenä yönä klo 22.00-7.00.

Perusteluina on esitetty, että Etelä-Suomen aluehallintovirasto on määrittänyt betonijätteen vakuuden pelkän vastaanottomaksun perusteella huomioimatta kierrätysbetonin todellista markkina-arvoa, mikä on johtanut ylisuuriksi katsottuihin vakuuksiin. Nykyinen viranomaiskäytäntö perustuu vanhentuneeseen KHO:n ratkaisuun (KHO 2018:83), jota tulkitaan liian tiukasti, vaikka kierrätysbetonin käyttöedellytykset, arvo ja kiertotaloustavoitteet ovat muuttuneet merkittävästi. Vakuuskäytännöt vaihtelevat eri alueilla, ja ympäristöluvalla toimivat yritykset joutuvat kilpailullisesti epäedulliseen asemaan verrattuna toimijoihin, jotka käsittelevät betonia meluilmoituksella ilman vakuusvelvoitetta. Näistä syistä asiassa on tarve prejudikaatille, jotta kierrätysbetonin vakuuden määrittelyn periaatteet ja viranomaiskäytäntö yhtenäistyvät.

Ylijäämälouheen vastaanoton osalta hallinto-oikeus on rajoittanut toiminta-aikoja, vaikka meluselvitysten mukaan yöaikainen toiminta ei aiheuta merkittävää melua eikä kohtuutonta naapuruussuhdelain tarkoittamaa haittaa tai terveyshaittaa läheiselle asutukselle. Etelä-Suomessa on merkittävä vaje yöaikaisista vastaanottopaikoista.

Valituksessa 2 A.A ja 28 muuta valituksen allekirjoittajaa ovat hakeneet valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Hakijat katsovat, että asian ympäristöoikeudellinen merkitys ja käytettyjen mittaus- ja mallinnusmenetelmien luotettavuus edellyttävät ennakkopäätöstä. Hakijoiden mukaan ympäristövaikutusten arviointi sekä vesilain mukainen tarkastelu ovat olleet puutteellisia, ja asianosaisten kuulemisessa on tapahtunut menettelyvirhe. Lisäksi he tuovat esiin toiminnasta jo aiheutuneet haitat sekä huolen haittojen kasvamisesta toiminnan laajentuessa lähemmäksi asutusta.

Hakijat vaativat, että korkein hallinto-oikeus joko kumoaa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen tai muuttaa sitä siten, että yöaikainen toiminta

kielletään, toiminta-aikoja rajoitetaan, pölyn ja vesien hallintaa koskevia määräyksiä tiukennetaan, koko alueelle määrätään uusi YVA-menettely sekä toiminta käsitellään vesilain mukaisena asiana.

Hakijoiden mukaan Mäntymäen alueen alkuperäinen, yli 15 vuotta vanha YVA-menettely ei vastaa nykyistä toiminnan laajuutta, toimijoiden määrää eikä ympäristövaikutusten kokonaisuutta. Toiminta-alue on laajentunut vaihteittain, ja alueelle on tullut uusia toimintoja, kuten jäteasfalttiasema sekä kierrätysmateriaalien käsittelyä, joiden yhteisvaikutuksia ei ole arvioitu kattavasti. Hakijat katsovat, että vaikutukset Vantaanjokeen ja alueen talousvesikaivoihin edellyttäisivät ajantasaista ja koko aluetta koskevaa ympäristövaikutusten arviointia sekä vesilain mukaista tarkastelua. Heidän mukaansa käytetyt päästömallinnukset eivät kuvaa riittävästi todellisia olosuhteita, ja päästöjen sekä pölyn- ja vesienhallinnan tulisi perustua velvoittavasti parhaaseen mahdolliseen tekniikkaan.

Yöaikaisen toiminnan osalta hakijat katsovat, että melu ja liikenne aiheuttavat kohtuutonta räsitystä ja terveyshaittoja, minkä vuoksi yötoiminta tulisi kieltää ja toiminnan aloittamista ennen klo 6 rajoittaa. Hakijat tuovat esiin myös menettelyvirheen, koska asianosaisille ei heidän mukaansa ole annettu mahdollisuutta lausua kaikista täydennyksistä. Heidän näkemyksensä mukaan toiminta aiheuttaa pitkäkestoisia ja toistuvia ympäristö- ja terveyshaittoja ja on jo vaikuttanut alueen talousvesikaivoihin. Näillä perusteilla he pyytävät korkeinta hallinto-oikeutta myöntämään valitusluvan ja muuttamaan hallinto-oikeuden päätöstä esittämiensä vaatimusten mukaisesti.

Valituksessa 3 Nurmijärven kunta hakee samoilla perusteilla kuin aikaisemmat valittajat valituslupaa KHO:lta (Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (HOL, 808/2019) 111 § 1 ja 3 kohdat.

Valituslupaa perustellaan mm. siten, että kyse on pitkäaikaisen louhinnan, kierrätystoiminnan ja asfalttiaseman muodostamien yhteisvaikutusten arvioinnista tilanteessa, jossa ympäristö- ja maa-aineslupien yhteensovittaminen on poikkeuksellisen laaja kokonaisuus. Kohtuuttoman räsituksen tulkinnasta on vähän oikeuskäytäntöä, eikä vastaavanlaisten toimintojen yhteisvaikutuksia ole käsitelty riittävästi. Lisäksi tarvitaan korkeimman hallinto-oikeuden linjausta siitä, millä edellytyksillä yöaikainen louheen vastaanotto voidaan sallia asutuksen läheisyydessä pitkäkestoisessa kiviaines- ja jätteenkäsittelytoiminnassa.

Valituksessa vaaditaan, että korkein hallinto-oikeus kumoaa Etelä-Suomen aluehallintoviraston 15.1.2024 antaman päätöksen nro 10/2024. Mikäli päätöstä ei kumota kokonaan, valittaja pyytää toissijaisesti, että toiminnan harjoittaminen yöaikaan kielletään. Lisäksi valittaja vaatii, että Etelä-Suomen aluehallintovirasto veloitetaan korvaamaan valittajalle aiheutuneet oikeudenkäyntikulut myöhemmin esitettävän laskelman mukaisesti.

Toiminta-alueella on harjoitettu louhintaa, murskausta ja kierrätystoimintoja pitkään. Toiminnan arvioidaan jatkuvan vielä vuosikymmeniä. Alueella toimiva GRK Suomi Oy:n asfalttiasema aiheuttaa hajuhaittoja, jotka yhdessä louhinnan, murskauksen ja kierrätystoiminnan melun, pölyn ja tärinän kanssa muodostavat kokonaisuuden, jota on pidettävä lähialueen asukkaille kohtuuttomana räsityksenä. Ympäristönsuojelulain 49 § ja 52 § sekä naapurussuhdelain 17 § edellyttävät, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta räsitystä tai terveyshaittaa. Asukkaat ovat kokeneet pitkäaikaisia haittoja, ja yöaikaiset kuljetukset ovat aiheuttaneet heräämisiä ja terveysvaikutuksia. Kunnan terveydensuojeluviranomainen on todennut,

ettei yöaikaista vastaanottoa tule sallia. Hallinto-oikeuden ratkaisu ei arvioi näiden haittojen yhteisvaikutuksia riittävästi.

Liitteet	Sijaintikartta, Rudus oy, Mäntymäki, Nurmijärvi
Esittelijä	ympäristövalvontapäällikkö Alho Marjo
Päätösehdotus	Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa korkeimmalla hallinto-oikeudelle Vaasan hallinto-oikeuden 29.8.2025 antamasta päätöksestä 1050/2025 seuraavan lausunnon:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunto

Asiassa on esitetty useita huolellisesti valmisteltuja ja perusteltuja valituksia, joissa tarkastellaan lupapäätöstä eri osapuolten näkökulmista.

Valituksissa on painotettu toiminnan pitkäkestoisuutta, yöaikaisen toiminnan hyväksyttävyyttä, eri toimintojen yhteisvaikutuksia, lupamääräysten riittävyttä sekä jätteenkäsittelytoimintaan liittyviä vakuuskysymyksiä. Toiminnanharjoittaja on puolestaan tuonut esiin näkemyksensä siitä, että toiminta on lupamääräyksiin ja valvonnalla hallittavissa ja että lupapäätös täyttää sääntelyn vaatimukset.

Yhteislupa mahdollistaa Mäntymäen tuotantoalueella laajamittaisen louhinta- ja murskaustoiminnan sekä erilaisten maa- ja rakennusjätteiden vastaanoton, käsittelyn ja varastoinnin 15.1.2044 saakka. Louhimo- ja murskaus toimintaa on harjoitettu alueella jo vuodesta 2007 alkaen (noin 19 vuoden ajan). Valituksissa on katsottu, että toiminnan pitkä kesto vaikuttaa haittojen luonteeseen ja arviointiin, kun taas toiminnanharjoittaja on pitänyt pitkäaikaisuutta maa-ainestoiminnalle tyypillisenä ja katsonut vaikutusten olevan hallittavissa lupamääräysten ja velvoitetarkkailun avulla.

Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että Mäntymäen tuotantoalueella toimii Rudus Oy:n lisäksi GRK Suomi Oy:n asfalttiasema, jolla on lainvoimainen ympäristölupa ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella. Asfalttiaseman toiminta, mukaan lukien yöaikainen tuotanto, kohdistuu samoihin lähialueen asukkaisiin kuin Rudus Oy:n toiminta. Valituksissa on esitetty erilaisia näkemyksiä siitä, miten eri toimintojen yhteisvaikutukset tulisi huomioida lupaharkinnassa. Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että ympäristönsuojelulain 49 §:n mukainen arviointi edellyttää vaikutusten tarkastelua sekä yksinään että yhdessä muiden toimintojen kanssa, ja että yhteisvaikutusten arvioinnin riittävyys on asiassa keskeinen oikeudellinen kysymys.

Yöaikaisen toiminnan osalta lupapäätöksessä ja Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisussa arviointi on perustunut lupamääräyksiin ja niihin liittyviin melua koskeviin raja-arvoihin, joita hallinto-oikeus on osaltaan tiukentanut. Nurmijärven kunnan terveydensuojeluviranomaisen (terveysvalvonnan) mukaan yöaikaista toimintaa ei tule sallia, ja aiemmassa ympäristölautakunnan Vaasan hallinto-oikeudelle annetussa vastineessa (lautakunnan oheismateriaalina) on korostettu esiin tuotuja haittoja, joita vuosikymmeniä jatkuvan yöaikaisen toiminnan voidaan katsoa aiheuttavan. Melun haitallisuutta arvioitaessa merkitystä on melun voimakkuuden lisäksi myös sen luonteella ja ajankohdalla, ja terveyshaittojen on katsottu ilmenevän erityisesti unen häiriintymisenä ja stressiperäisinä vaikutuksina silloin, kun melu on toistuvaa ja ajoittuu yöaikaan.

Lupapäätöksessä melua, pölyä ja vesienhallintaa koskeva arviointi perustuu ennakkollisiin mallinnuksiin, lupamääräyksiin ja tarkkailuvelvoitteisiin. Valituksissa on esitetty toisistaan poikkeavia näkemyksiä siitä, kuinka luotettavasti mallinnukset kuvaavat todellisia ja pitkän aikavälin vaikutuksia. Osa valittajista on painottanut haittojen toistuvuutta ja pitkäkestoisuutta, kun taas toiminnanharjoittaja on katsonut tehtyjen mallinnusten, selvitysten ja lupaan liittyvien määräysten ja valvontakeinojen muodostavan riittävän kokonaisuuden ympäristöhaittojen hallitsemiseksi.

Rudus Oy on valituksissaan esittänyt yksityiskohtaisia ja huolellisesti perusteltuja näkemyksiä betoni- ja tiilijätteen käsittelyyn sekä toimintaan liittyvän vakuuden suuruuteen. Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että vakuuskysymys liittyy jätteenkäsittelytoiminnan sääntelyn keskeisiin periaatteisiin ja vastuun varmistamiseen poikkeuksellisissa tilanteissa, ja että vakuuden oikeasuhtaisuuden arviointi kuuluu korkeimman hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Ympäristönsuojelun tehtäväalueen osalta viranomainen toteaa lisäksi, että aiemmin vuonna 2023 annetussa lausunnossa esitetyt näkemykset ovat edelleen ajantasaisia eikä ympäristönsuojelun osalta ole valitusten johdosta noussut esiin uusia arvioitavia seikkoja. Yleisenä ympäristönsuojelullisena huomiona viranomainen tuo kuitenkin esiin, että maankaatopaikkatoiminnassa on perusteltua huomioida maa-ainesten mukana kulkeutuvien haitallisten vieraslajien aiheuttamat riskit. Vieraslajipitoisen maa-aineksen vastaanottamiseen ja käsittelyyn liittyvät kysymykset voivat olla merkityksellisiä erityisesti alueella ja alueelta pois päin johtavien vesistöjen varsilla. Viranomainen toteaa, että vieraslajit on syytä huomioida osana hyvää ympäristönsuojelukäytäntöä ja että toiminnassa on perusteltua noudattaa asiassa annettua viranomaisohjeistusta, kuten Kainuun ELY-keskuksen vuonna 2025 antamaa ohjetta haitallisia vieraslajeja sisältävän kasvi- ja maa-ainesjätteen käsittelystä. Tämä huomio on luonteeltaan yleinen eikä perustu valituksissa esitettyihin väitteisiin.

Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että asiassa esitetyt kysymykset koskevat toiminnan pitkäkestoisuutta, eri toimintojen yhteisvaikutuksia, yöaikaisen toiminnan arviointia ympäristö- ja terveydensuojelun näkökulmista, mallinnusten suhdetta todellisiin olosuhteisiin sekä jätteenkäsittelytoimintaan liittyvää vakuusjärjestelmää.

Asiassa on esitetty useita huolellisesti valmisteltuja ja perusteltuja valituksia, joissa tarkastellaan lupapäätöstä eri osapuolten näkökulmista.

Valituksissa on painotettu toiminnan pitkäkestoisuutta, yöaikaisen toiminnan hyväksyttävyyttä, eri toimintojen yhteisvaikutuksia, lupamääräysten riittävyttä sekä jätteenkäsittelytoimintaan liittyviä vakuuskysymyksiä. Toiminnanharjoittaja on puolestaan tuonut esiin näkemyksensä siitä, että toiminta on lupamääräyksiin ja valvonnalla hallittavissa ja että lupapäätös täyttää sääntelyn vaatimukset.

Yhteislupa mahdollistaa Mäntymäen tuotantoalueella laajamittaisen louhinta- ja murskaustoiminnan sekä erilaisten maa- ja rakennusjätteiden vastaanoton, käsittelyn ja varastoinnin 15.1.2044 saakka. Louhimo- ja murskaus toimintaa on harjoitettu alueella jo vuodesta 2007 alkaen (noin 19 vuoden ajan). Valituksissa on katsottu, että toiminnan pitkä kesto vaikuttaa haittojen luonteeseen ja arviointiin, kun taas toiminnanharjoittaja on pitänyt pitkäaikaisuutta maa-ainestoiminnalle tyypillisenä ja katsonut

vaikutusten olevan hallittavissa lupamääräysten ja veloitettarkkailun avulla.

Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että Mäntymäen tuotantoalueella toimii Rudus Oy:n lisäksi GRK Suomi Oy:n asfalttiasema, jolla on lainvoimainen ympäristölupa ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella. Asfalttiaseman toiminta, mukaan lukien yöaikainen tuotanto, kohdistuu samoihin lähialueen asukkaisiin kuin Rudus Oy:n toiminta. Valituksissa on esitetty erilaisia näkemyksiä siitä, miten eri toimintojen yhteisvaikutukset tulisi huomioida lupaharkinnassa. Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että ympäristönsuojelulain 49 §:n mukainen arviointi edellyttää vaikutusten tarkastelua sekä yksinään että yhdessä muiden toimintojen kanssa, ja että yhteisvaikutusten arvioinnin riittävyys on asiassa keskeinen oikeudellinen kysymys.

Yöaikaisen toiminnan osalta lupapäätöksessä ja Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisussa arviointi on perustunut lupamääräyksiin ja niihin liittyviin melua koskeviin raja-arvoihin, joita hallinto-oikeus on osaltaan tiukentanut. Nurmijärven kunnan terveydensuojeluviranomaisen (terveysvalvonnan) mukaan yöaikaista toimintaa ei tule sallia, ja aiemmassa ympäristölautakunnan Vaasan hallinto-oikeudelle annetussa vastineessa (lautakunnan oheismateriaalina) on korostettu esiin tuotuja haittoja, joita vuosikymmeniä jatkuvan yöaikaisen toiminnan voidaan katsoa aiheuttavan. Melun haitallisuutta arvioitaessa merkitystä on melun voimakkuuden lisäksi myös sen luonteella ja ajankohdalla, ja terveyshaittojen on katsottu ilmenevän erityisesti unen häiriintymisenä ja stressiperäisinä vaikutuksina silloin, kun melu on toistuvaa ja ajoittuu yöaikaan.

Lupapäätöksessä melua, pölyä ja vesienhallintaa koskeva arviointi perustuu ennakkolisiin mallinnuksiin, lupamääräyksiin ja tarkkailuvelvoitteisiin. Valituksissa on esitetty toisistaan poikkeavia näkemyksiä siitä, kuinka luotettavasti mallinnukset kuvaavat todellisia ja pitkän aikavälin vaikutuksia. Osa valittajista on painottanut haittojen toistuvuutta ja pitkäkestoisuutta, kun taas toiminnanharjoittaja on katsonut tehtyjen mallinnusten, selvitysten ja lupaan liittyvien määräysten ja valvontakeinojen muodostavan riittävän kokonaisuuden ympäristöhaittojen hallitsemiseksi.

Rudus Oy on valituksissaan esittänyt yksityiskohtaisia ja huolellisesti perusteltuja näkemyksiä betoni- ja tiilijätteen käsittelyyn sekä toimintaan liittyvän vakuuden suuruuteen. Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että vakuuskysymys liittyy jätteenkäsittelytoiminnan sääntelyn keskeisiin periaatteisiin ja vastuun varmistamiseen poikkeuksellisissa tilanteissa, ja että vakuuden oikeasuhtaisuuden arviointi kuuluu korkeimman hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Ympäristönsuojelun tehtäväalueen osalta viranomainen toteaa lisäksi, että aiemmin vuonna 2023 annetussa lausunnossa esitetyt näkemykset ovat edelleen ajantasaisia eikä ympäristönsuojelun osalta ole valitusten johdosta noussut esiin uusia arvioitavia seikkoja. Yleisenä ympäristönsuojelullisena huomiona viranomainen tuo kuitenkin esiin, että maankaatopaikkatoiminnassa on perusteltua huomioida maa-ainesten mukana kulkeutuvien haitallisten vieraslajien aiheuttamat riskit. Vieraslajipitoisen maa-aineksen vastaanottamiseen ja käsittelyyn liittyvät kysymykset voivat olla merkityksellisiä erityisesti alueella ja alueelta pois päin johtavien vesistöjen varsilla. Viranomainen toteaa, että vieraslajit on syytä huomioida osana hyvää ympäristönsuojelukäytäntöä ja että toiminnassa on perusteltua noudattaa asiassa annettua viranomaisohjeistusta, kuten Kainuun ELY-keskuksen vuonna 2025

antamaa ohjetta haitallisia vieraslajeja sisältävän kasvi- ja maa-ainesjätteen käsittelystä. Tämä huomio on luonteeltaan yleinen eikä perustu valituksissa esitettyihin väitteisiin.

Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että asiassa esitetyt kysymykset koskevat toiminnan pitkäkestoisuutta, eri toimintojen yhteisvaikutuksia, yöaikaisen toiminnan arviointia ympäristö- ja terveydensuojelun näkökulmista, mallinnusten suhdetta todellisiin olosuhteisiin sekä jätteenkäsittelytoimintaan liittyvää vakuusjärjestelmää. Näiden kysymysten kokonaisarviointi ja lupamääräysten lainmukaisuus jäävät korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistaviksi.

Kokouskäsittely

Lautakunta piti tauon tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18:20-18:25.

Tauon jälkeen esittelijä muutti pohjaesitystään seuraavalla tavalla:

Lausunnosta poistetaan viimeisen kappaleen viimeinen lause ("Näiden kysymysten kokonaisarviointi ja lupamääräysten lainmukaisuus jäävät korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistaviksi.")

Lausuntoon lisätään viimeisen kappaleen jälkeen seuraava teksti omana kappaleenaan:

"Näiden kysymysten kokonaisarviointi on tärkeää ja Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena esittää, että KHO tekee kokonaisarvioinnin ja arvioi lupamääräysten lainmukaisuuden erityisesti yöaikaisen melun osalta."

Lautakunta hyväksyi yksimielisesti muutetun pohjaesityksen ja se tuli lautakunnan päätökseksi.

Päätös

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa korkeimmalla hallinto-oikeudelle Vaasan hallinto-oikeuden 29.8.2025 antamasta päätöksestä 1050/2025 seuraavan lausunnon:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunto

Asiassa on esitetty useita huolellisesti valmisteltuja ja perusteltuja valituksia, joissa tarkastellaan lupapäätöstä eri osapuolten näkökulmista.

Valituksissa on painotettu toiminnan pitkäkestoisuutta, yöaikaisen toiminnan hyväksyttävyyttä, eri toimintojen yhteisvaikutuksia, lupamääräysten riittävyttä sekä jätteenkäsittelytoimintaan liittyviä vakuuskysymyksiä. Toiminnanharjoittaja on puolestaan tuonut esiin näkemyksensä siitä, että toiminta on lupamääräyksiin ja valvonnalla hallittavissa ja että lupapäätös täyttää sääntelyn vaatimukset.

Yhteislupa mahdollistaa Mäntymäen tuotantoalueella laajamittaisen louhinta- ja murskaustoiminnan sekä erilaisten maa- ja rakennusjätteiden vastaanoton, käsittelyn ja varastoinnin 15.1.2044 saakka. Louhimo- ja murskaus toimintaa on harjoitettu alueella jo vuodesta 2007 alkaen (noin 19 vuoden ajan). Valituksissa on katsottu, että toiminnan pitkä kesto vaikuttaa haittojen luonteeseen ja arviointiin, kun taas toiminnanharjoittaja on pitänyt pitkäaikaisuutta maa-ainestoiminnalle tyypillisenä ja katsonut

vaikutusten olevan hallittavissa lupamääräysten ja veloitettarkkailun avulla.

Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että Mäntymäen tuotantoalueella toimii Rudus Oy:n lisäksi GRK Suomi Oy:n asfalttiasema, jolla on lainvoimainen ympäristölupa ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella. Asfalttiaseman toiminta, mukaan lukien yöaikainen tuotanto, kohdistuu samoihin lähialueen asukkaisiin kuin Rudus Oy:n toiminta. Valituksissa on esitetty erilaisia näkemyksiä siitä, miten eri toimintojen yhteisvaikutukset tulisi huomioida lupaharkinnassa. Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että ympäristönsuojelulain 49 §:n mukainen arviointi edellyttää vaikutusten tarkastelua sekä yksinään että yhdessä muiden toimintojen kanssa, ja että yhteisvaikutusten arvioinnin riittävyys on asiassa keskeinen oikeudellinen kysymys.

Yöaikaisen toiminnan osalta lupapäätöksessä ja Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisussa arviointi on perustunut lupamääräyksiin ja niihin liittyviin melua koskeviin raja-arvoihin, joita hallinto-oikeus on osaltaan tiukentanut. Nurmijärven kunnan terveydensuojeluviranomaisen (terveysvalvonnan) mukaan yöaikaista toimintaa ei tule sallia, ja aiemmassa ympäristölautakunnan Vaasan hallinto-oikeudelle annetussa vastineessa (lautakunnan oheismateriaalina) on korostettu esiin tuotuja haittoja, joita vuosikymmeniä jatkuvan yöaikaisen toiminnan voidaan katsoa aiheuttavan. Melun haitallisuutta arvioitaessa merkitystä on melun voimakkuuden lisäksi myös sen luonteella ja ajankohdalla, ja terveyshaittojen on katsottu ilmenevän erityisesti unen häiriintymisenä ja stressiperäisinä vaikutuksina silloin, kun melu on toistuvaa ja ajoittuu yöaikaan.

Lupapäätöksessä melua, pölyä ja vesienhallintaa koskeva arviointi perustuu ennakkolisiin mallinnuksiin, lupamääräyksiin ja tarkkailuvelvoitteisiin. Valituksissa on esitetty toisistaan poikkeavia näkemyksiä siitä, kuinka luotettavasti mallinnukset kuvaavat todellisia ja pitkän aikavälin vaikutuksia. Osa valittajista on painottanut haittojen toistuvuutta ja pitkäkestoisuutta, kun taas toiminnanharjoittaja on katsonut tehtyjen mallinnusten, selvitysten ja lupaan liittyvien määräysten ja valvontakeinojen muodostavan riittävän kokonaisuuden ympäristöhaittojen hallitsemiseksi.

Rudus Oy on valituksissaan esittänyt yksityiskohtaisia ja huolellisesti perusteltuja näkemyksiä betoni- ja tiilijätteen käsittelyyn sekä toimintaan liittyvän vakuuden suuruuteen. Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että vakuuskysymys liittyy jätteenkäsittelytoiminnan sääntelyn keskeisiin periaatteisiin ja vastuun varmistamiseen poikkeuksellisissa tilanteissa, ja että vakuuden oikeasuhtaisuuden arviointi kuuluu korkeimman hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Ympäristönsuojelun tehtäväalueen osalta viranomainen toteaa lisäksi, että aiemmin vuonna 2023 annetussa lausunnossa esitetyt näkemykset ovat edelleen ajantasaisia eikä ympäristönsuojelun osalta ole valitusten johdosta noussut esiin uusia arvioitavia seikkoja. Yleisenä ympäristönsuojelullisena huomiona viranomainen tuo kuitenkin esiin, että maankaatopaikkatoiminnassa on perusteltua huomioida maa-ainesten mukana kulkeutuvien haitallisten vieraslajien aiheuttamat riskit. Vieraslajipitoisen maa-aineksen vastaanottamiseen ja käsittelyyn liittyvät kysymykset voivat olla merkityksellisiä erityisesti alueella ja alueelta pois päin johtavien vesistöjen varsilla. Viranomainen toteaa, että vieraslajit on syytä huomioida osana hyvää ympäristönsuojelukäytäntöä ja että toiminnassa on perusteltua noudattaa asiassa annettua viranomaisohjeistusta, kuten Kainuun ELY-keskuksen vuonna 2025

antamaa ohjetta haitallisia vieraslajeja sisältävän kasvi- ja maa-ainesjätteen käsittelystä. Tämä huomio on luonteeltaan yleinen eikä perustu valituksissa esitettyihin väitteisiin.

Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että asiassa esitetyt kysymykset koskevat toiminnan pitkäkestoisuutta, eri toimintojen yhteisvaikutuksia, yöaikaisen toiminnan arviointia ympäristö- ja terveydensuojelun näkökulmista, mallinnusten suhdetta todellisiin olosuhteisiin sekä jätteenkäsittelytoimintaan liittyvää vakuusjärjestelmää.

Näiden kysymysten kokonaisarviointi on tärkeää ja Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena esittää, että KHO tekee kokonaisarvioinnin ja arvioi lupamääräysten lainmukaisuuden erityisesti yöaikaisen melun osalta.

Täytäntöönpano

Päätösote/Korkein hallinto-oikeus (korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi) sähköisesti tai valtioneuvoston suojatun sähköpostipalvelun kautta: <https://turvaviestit.fi/>.

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.